

AZ ÓKORI GÖRÖG VILÁG, AZ ÓKORI HELLÁSZ

5. tehetségfejlesztő téma Nagy Sándor és a hellenizmus

A foglalkozás szerkezeti felépítése:

- 1, Motiválás, ráhangolás a témára: **Keresztrejtvény** – játékos nagycsoportos feladattal (10 perc)
- 2, Kiscsoportok kialakítása, feladat meghatározás, feladat elvégzés (25 perc)
 - *Makedónia felemelkedése, Iszokratész↔Démoszthenész, Nagy Sándor hadjáratai, személyisége*
 - a. Csoportmunka
 - b. Feladat eredményének bemutatása
- 3, Egyéni feladat meghatározás (20 perc)
 - c. Egyéni feladat elvégzése
 - d. Elvégzett feladat eredményének bemutatása egyenként
- 4, Ismeretközlés (15 perc)
- 5, Villámverseny (5 perc)
- 6, Internetes feladat megbeszélése – otthoni munka előkészítése (5 perc)
- 7, Játékos feladat: **Puzzle** – foglalkozás értékelés és zárás (10 perc)

Nagy Sándor és a hellenizmus(Szárny)

Fogalmak	Személyek/istenek	Események	Évszámok	Topográfia
makedónok				Makedónia
				Olümposz
				Thrákia
pénzügyi reform	II. Philipposz	Makedónia felemelkedése	Kr.e. 357-336	Thébai
aranypénz verés				Pella
makedón falanx				
makedónbarát irányzat	Iszokratész			
makedónellenes irányzat	Démoszthenész			
philippika				
		görög vereség	Kr.e. 338.	Khairóneia
hadjárat a perzsák ellen	Alexandrosz	Thébai lerombolása	Kr.e. 336-323	
	Arisztotelész			
	III. Dareiosz	perzsaellenes háború	Kr.e. 334	Granikosz
gordiuszi csomó			Kr.e. 333.	Isszosz
				Fönícia
				Palesztina
				Türosz
				Gáza
				Jeruzsálem
				Egyiptom
szatrapa			Kr.e. 331.	Gaugamela
keleti despota				Perszepolisz
hellenizmus				India
hellenisztikus államok			Kr.e. 3-1. szd.	Alexandria
diadokhosz	Szeleukosz			Pergamon
	Antigonosz			Petra
	Ptolemaiosz			Palmüra
katonai arisztokrácia				
papi arisztokrácia				

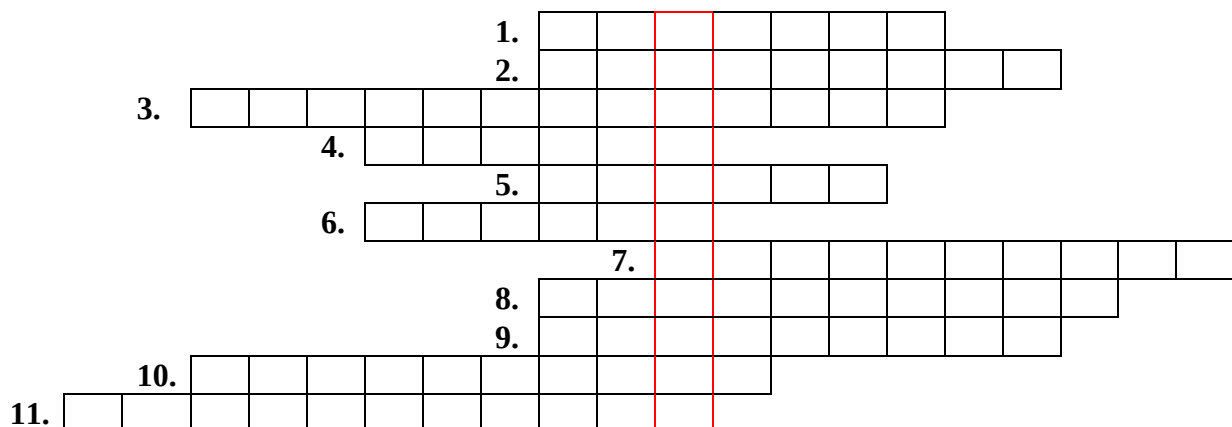
Gazdaság	Anyagi és szellemi kultúra	Államszervezet
árutermelő gazdaság	Rhodoszi kolosszus	Szeleukidák
görög telepések	Pharoszi világítótorony	Ptolemaioszok
városiasodás	hellenisztikus kultúra	Antigonidák
karavánutak	görög tudományos gondolkodás	hivatalnok arisztokrácia
	keleti tudományos ismeretek és vallások (misztériumok)	királyi udvarok
	tudományágak kialakulása	
	Muszeión	
	Epikurosz	
	Zénón	
	Erathoszthenész	
	beavató szertartások	
	szobrászat	

Extra adatok (egyéb tankönyvekből)
pánhellén kongresszus
kozmpopolita
Pergamoni oltár

1. Motiválás – ráhangolás – keresztrejtvény (összes idő 10 perc)

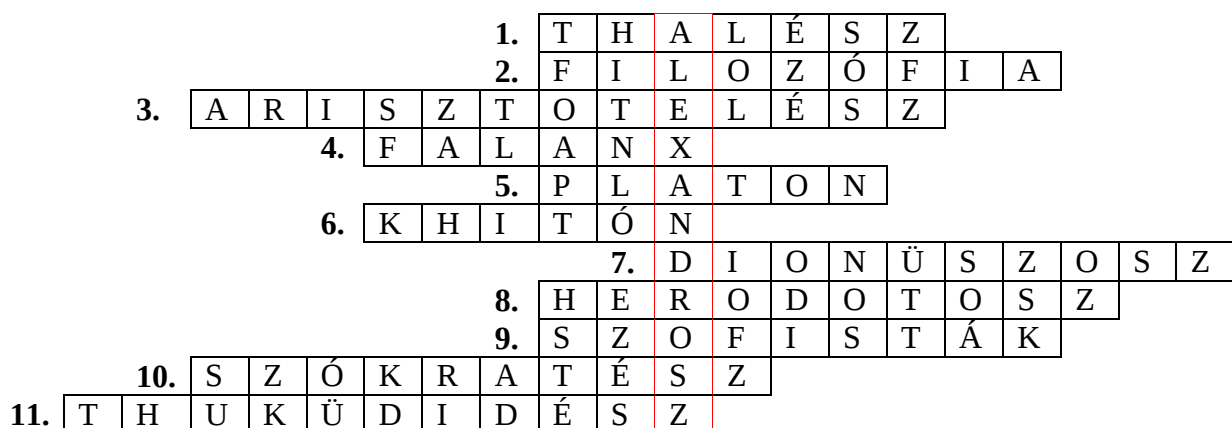
3 csoportot alakítunk. Minden csoport megkapja a fénymásolt feladatlapot. A leggyorsabb csapat 3 pontot, a második 2 pontot, a harmadik 1 pontot kap. A rejtvényben minden helyes megoldás 1 pont, összesen: 11 pont. A feladatban **maximálisan 14 pont** gyűjthető.

Oldjátok meg a következő keresztrejtvényt!

- 1, A világ keletkezését egy őselemre vezette vissza → (Thalész)
- 2, Jelentése: a bölcsélet szeretete → (filozófia)
- 3, Platón tanítványa → (Arisztotelész)
- 4, Sűrű, zárt hadrend (magyaros írással) → (falanx)
- 5, Nevéhez fűződik az ideatan → Platón
- 6, Görög női viselet neve → khitón
- 7, Egy isten neve, melynek tiszteletére rendezett szertartásokból alakult ki a színjátszás → Dionüszosz
- 8, A történetírás atyja → Herodotosz
- 9, Ők azt hirdették, hogy „mindennek mértéke: az ember” → szofisták
- 10, Azt tanította, hogy vannak örök érvényű, változtathatatlan értékek → Szókratész
- 11, Megírta a peloponnészoszi háború történetét → Thuküdidész

Megoldás:

	A csoportfeladat teljesítése (pont)
1.csoport tagjai	14
2. csoport	12
3.csoport	13

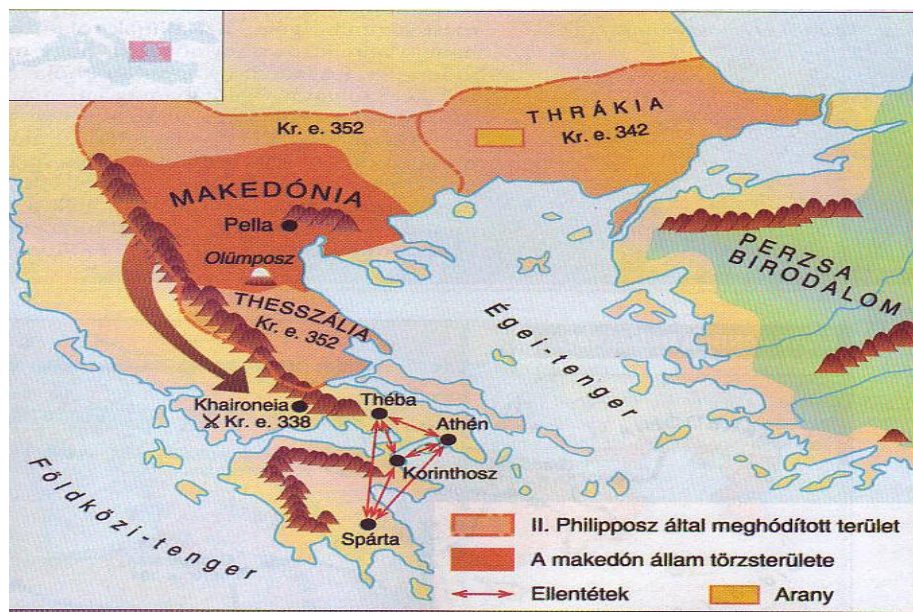
Értékelés/1.

Tanuló neve	„Betűabló”	Csoport feladat	Egyéni feladat	Villám-verseny	Játékos feladat	Össz-pontszám	helyezés
q	14						
w	12						
e	14						
r	13						
t	13						
z	14						
u	12						
i	13						
o	12						
p	14						
ő	13						

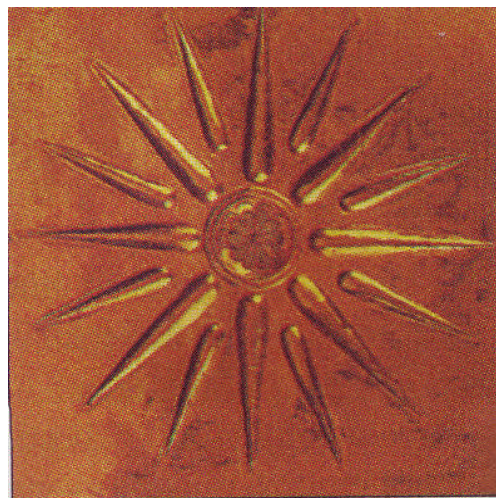
2. Forráselemzés: Makedónia felemelkedése, Iszokratész ↔ Démoszthenész, Nagy Sándor hadjárata, személyisége (Csoportonként összesen: 15 pont) (összes idő 25 perc)

1. csoport: Makedónia felemelkedése

- A poliszrendszer válságának megoldását egy új, nagyobb politikai egység jelentette. Ezt az egységet Makedónia teremtette meg.
- **A térkép vázlat, a forrásrészlet és a képek tanulmányozása után válaszoljatok a kérdésekre!** (összesen: 15 pont)

II. Philipposz

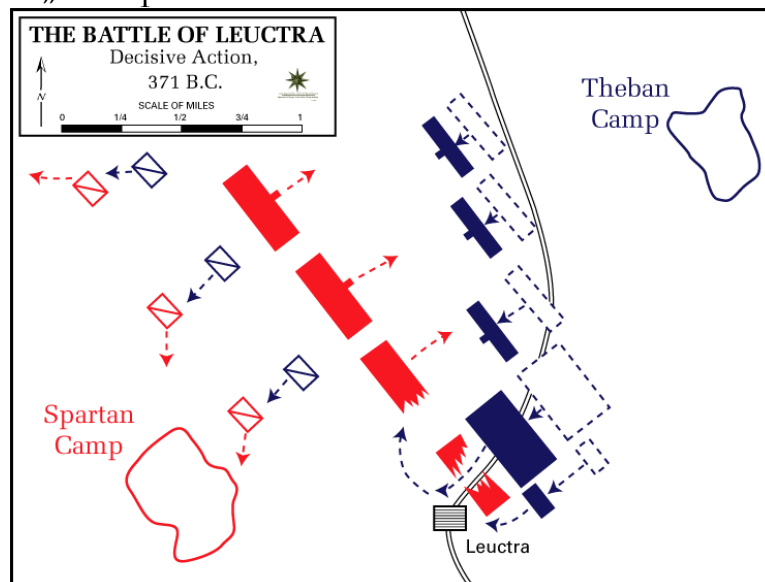

A makedón dinasztia felségjelvénye

Philipposz egyik pénzén

A „ferde phalanx” alkalmazása

„És most figyeljétek meg Philipposznak, harci ellenfelünknek erőforrásait. Először is, alattvalóinak korlátlan ura volt, ami a háború szempontjából a legfontosabb körülmény. Ezek hozzászórtak az állandó fegyverforgatáshoz. Pénze bőségben volt, és mindent megtehetett, amit jónak látott. Szándékát nem kellett előre közölni a népszavazásokon, nem kellett nyilvánosan tanácskoznia, nem félt a hivatalos vádaskodók kellemetlenkedésétől, nem tartott a törvénytelenység vádjától.” (Démoszthenész a makedónok erejéről)

Kérdések, feladatok:

- 1, Kik voltak a makedónok? (1 pont)
- 2, Hol éltek a makedónok? (1 pont)
- 3, Melyik uralkodónak sikerült megerősítenie a makedón államot? (1 pont)
- 4, Mikor uralkodott? (1 pont)
- 5, Milyen reformokkal erősítette meg Makedóniát? (3 pont)

A,

B,

C,

- 6, Milyen egységekből, milyen fegyvernemekből állt hadserege? Írd mellé, hogy mely társadalmi rétegekből szerveződtek ezek az egységek? (elemenként 0,5 pont, összesen: 2 pont)

fegyvernemek

társadalmi rétegek

A,

.....

B,

.....

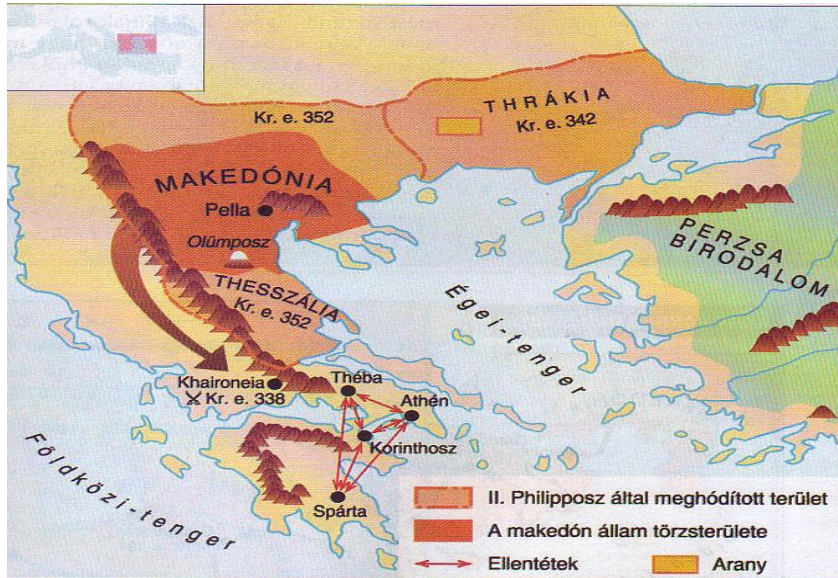
- 7, Tanulmányozzátok a makedón gyalogság felépítését! Egészítsétek ki a hiányzó adatokat! (2 pont)

16 emberből álló oszlop	= 1 lokhosz	
	↓	
16 lokhosz	= 1 szüntagma	(256 fő)
	↓	
16 szüntagma	= kis falanx	(----- fő)
	↓	
4 kis falanx	= 1 falanx	(----- fő)

- 8, Milyen külpolitikai cél vezette II. Philipposzt? (1 pont)
- 9, Milyen görögországi helyzet kedvezett törekvései eredményességének? (1 pont)
- 10, Hol, mikor győzte le a makedón uralkodó a görög államok egyesült seregét? (2 pont)

2.csoport: Iszokratész ↔ Démoszthenész

- A makedón terjeszkedéssel kapcsolatban a görögség nem képviselt egységes álláspontot. A feladat ezen nézetek elemzéséhez kapcsolódik.
- **A források tanulmányozása után válaszoljátok meg a kérdéseket!** (összesen: 15 pont)

Démoszthenész

„Ezt a mostani „békét” és az államok mostani önállóságát, amelyet a szerződésekben annyit hangoztatunk, de a valóságban nem érvényesül, aligha tarthatja valaki is kívánatosnak. Mert ki örülne az olyan közállapotnak, amikor a tengeren kalózkodnak, zsoldosok foglalják el a városokat, a polgárok pedig ahelyett, hogy földjüket mások ellen védelmeznék, a falakon belül egymás ellen harcolnak, a városok nagy része idegen uralom alá kerül (...) a rohamos változások miatt pedig nagyobb nyugtalanságban élnek a saját városaikban élők, mint azok, akiket már száműztek: mert az előbbiek rettegnek egy újabb változástól, az utóbbiak reménykednek. Olyan messze vagyunk már a szabadság s az autonómia valóságától, hogy államaink egy része türannoszok, zsarnokok uralma alatt áll, másokban a spártai helytartók parancsolnak, egész városokat dúlnak fel és hurcolták el lakóikat, és némelyekben már újra a barbár perzsa az úr (...) Úgy vélem, hogy számos körülmény készítetett a perzsák elleni támadásra (...) (Iszokratész: Panégürikosz)

„Ti most az ajándékozót, a kedves ígéretőt látjátok csak Philipposzban, de ha van eszetek, azon lesztek, hogy ne kelljen később felismernetek benne a leleplezett hazug csalót... Sokféle hadiszerszám őrzi és védi a városokat: sáncok, falak, árkok és effélék. Ám midez csak emberi kéz műve és sokba is került. Az okos embereknek mindezen felül van egy közös, a természettől adott védelme, amely mindenki számára hasznos és üdvös, legfőképpen pedig a népnek a zsarnokokkal szemben. Mi ez? A bizalmatlanság. Erre ügyeljete, ehhez ragaszkodjatok. Mert mire törekedtek ti? Szabadságra. Hát nem látjátok, hogy Philipposznak már a királyi címe is ellentétes a szabadsággal? Mert minden király zsarnok és mindnek törvénytelen az uralma. Vigyázzatok, hogy a vele való háborútól tartózkodni akarván, ne vegyétek nyakatokba zsarnoki uralmát.” (Démoszthenész: II. Philippika, 1-5.)

Kérdések és feladatok:

1, Hogyan viszonyultak a görögök a makedón terjeszkedéshez? (2 pont)

A,

B,

2, Kik voltak ezeknek az irányzatoknak a vezetői? (2 pont)

A,

B,

3, Gyűjtsétek össze a forrásból, hogy a poliszok válságának mely tényeit említi Iszokratész!

(4 pont)

4, Iszokratész szerint mi lehet a válságból kivezető út? (1 pont)

5, Fogalmazzatok meg, hogy ez hogyan, mennyiben oldaná meg a poliszok válságát?

(2 pont)

6, Állapítsátok meg Démoszthenész II. Philippikája alapján, hogy milyen taktikát követett a makedón király a görög poliszokkal szemben! (1 pont)

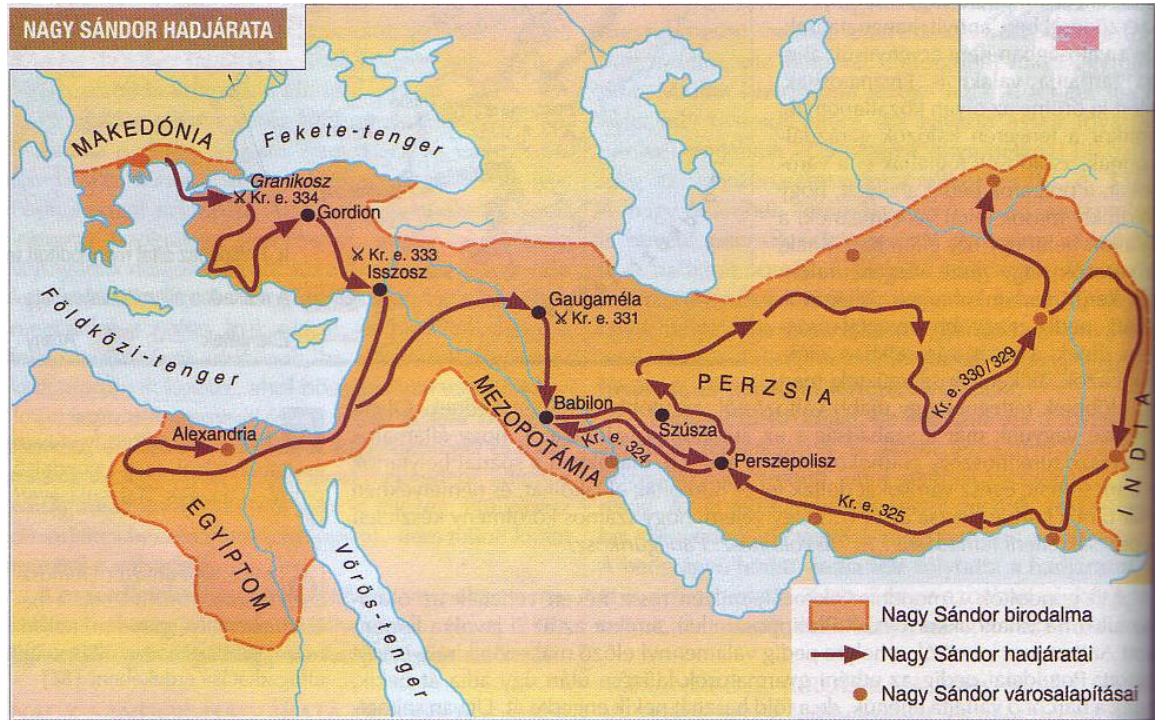
7, Milyen álláspontot képviselt Démoszthenész a makedónokkal kapcsolatban? (1 pont)

8, Mivel magyarázza álláspontját? (1 pont)

9, Mit jelent a „philippika” kifejezés? (1 pont)

3.csoport: Nagy Sándor hadjáratai, személyisége

- II. Philipposz halálát követően fia, Alexandrosz lett a makedón uralkodó. A feladat Alexandrosz uralkodásához, személyiségéhez kapcsolódik.
- **A térképvázlat és a források tanulmányozása után válaszoljatok a kérdésekre!**
(összesen: 15 pont)

Nagy Sándor

Nagy Sándor az isszoszi csatában

„Alexandrosz húszéves volt, amikor megkapta a királyságot... Szabad idejében, mihelyt felkelt, áldozott az isteneknek, és ülve megreggelizett, aztán a napot vadászattal, bíraskodással, katonai ügyek intézésével vagy olvasással töltötte. Ha utazott, s útja nem volt sietős, gyakorolta magát a nyíllövésben, s a haladó szekérről való fel- és leugrásban... Midőn este hazatért, megfürdött, testét megkente olajjal... Csak későn heveredett le a pamlagra a vacsorához, amikor már besötétedett... a borozás mindig nagyon elhúzódott... sokáig tartó beszélgetéssel. Bár Alexandrosszal a társalgás és az együttlét kellemesebb volt, mint bármely más királlyal, mert modora nem volt híján a szeretetreméltóságnak, ugyanakkor olyan elviselhetetlenül dicsekedett, akár egy közkatona...” (Plutarkhosz)

„Eközben Dareiosz hadvezérei hatalmas sereget gyűjtöttek össze, és a Granikosz folyó átkelőhelyénél állították fel. Itt, mintegy Ázsia kapujában kellett hát harcolni a benyomulásért és az uralomért. A legtöbben megrettentek a folyó mélységétől, a szemben emelkedő meredek és sziklás parttól, amelyre harc közben kell majd felkapaszkodni... Alexandrosz 13 lovas osztag élén a folyó árjába vetette magát. A támadás ellenséges nyilak közepette, a sodró és háborgó folyón keresztül vezette a szemben fekvő gyalogos meg lovas katonasággal megerősített, szakadékos partok ellen. A folyó sodra már-már magával ragadta, az örvénylő víz elborította... Makacsul küzdött az átkelésért, s nagy ügyel-bajjal jutott csak át, és bár katonái nedvesek és sárosak voltak az iszaptól, kénytelen volt azonnal rendezetlenül harcba kezdeni, és kényszerűen eleget tenni a rájuk törő ellenséggel, anélkül, hogy embereit csatarendbe állíthatta volna...” (Plutarkhosz)

„Egy névtelen makedón közkatona a király aranyával megrakott öszvért hajtott, majd amikor az állat elfáradt, vállára vette a terhet és ő maga vitte. Meglátta a király (Alexandrosz), amint a teher alatt görnyedezik, érdeklődött, hogy mi történt. Midőn a katona le akarta tenni a terhet, így szólt: „Ne dőlj ki a teher alatt, hanem folytasd utadat, és vidd a sátorodba”

„Amikor tanácsadói azt javasolták neki, hogy éjszaka támadja meg az ellenséget, hogy az elkövetkező harc legfélelmetesebb szakaszát sötétség borítsa, Alexandrosz az emlékezetes válasz adta: „Én nem lopom a győzelmet!”.

Kérdések és feladatok:

- 1, Hány éves volt Alexandrosz, amikor elfoglalta a trónt? (1 pont)
- 2, Mindez hány évvel történt a Khairóneia mellett vívott ütközet után? (1 pont)
- 3, Hány évig uralkodott Nagy Sándor? (1 pont)
- 4, A történelmi atlasz segítségével állapítsátok meg, hogy mely területeket foglalta el Alexandrosz? (4 pont)
- 5, Hol húzódott Alexandrosz birodalmának keleti határa? (1 pont)
- 6, Gyűjtsétek ki a forrásokból Nagy Sándor tulajdonságait! Rendezzétek ezeket a táblázat segítségével! (4 pont)

Nagy Sándor	+	—
Személyes tulajdonságok		
Hadvezéri tulajdonságok		

- 7, Hol alapított Nagy Sándor új városokat? (1 pont)
- 8, Hogyan nevezték ezeket? (1 pont)
- 9, Ezek közül melyik város emelkedett ki és vált világtörténelmi jelentőségűvé? (1 pont)

	A csoportfeladat teljesítése (pont)
1.csoport tagjai	15
2. csoport	12
3.csoport	13

Értékelés/2.

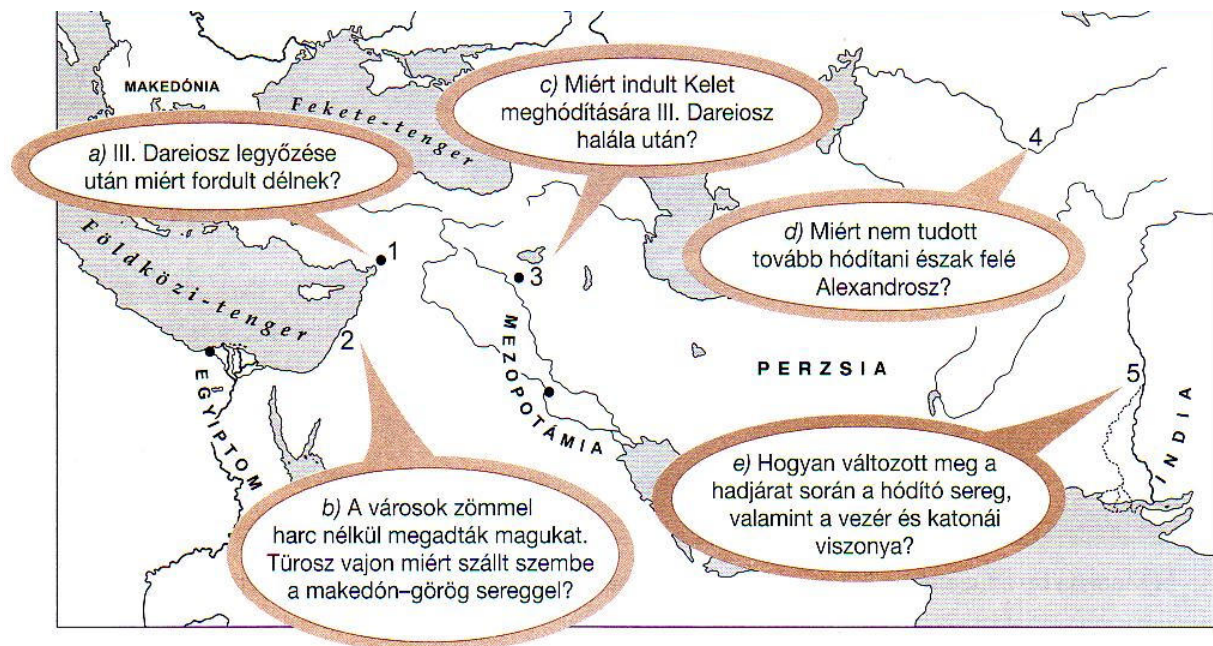
Tanuló neve	„Betűrabló”	Csoport feladat	Egyéni feladat	Villám-verseny	Játékos feladat	Össz-pontszám	helyezés
q	14	15					
w	12	12					
e	14	15					
r	13	13					
t	13	13					
z	14	15					
u	12	12					
i	13	13					
o	12	12					
p	14	15					
ő	13	13					

Egyéni feladatok (20 perc) Összesen: **31 pont**

1, A történelmi atlasz segítségével oldd meg a feladatot!

Írd le a térképen szereplő számokhoz (1-5) tartozó adatokat (évszám, területnév, városnév)! (elemenként 0,5 pont, összesen: 5 pont)

- 1,
- 2,.....
- 3,.....
- 4,.....
- 5,.....

● Válaszoljátok meg a térképen szereplő kérdéseket! (5 pont)

- a,
- .b,.....
- .c,.....
- .d,.....
- .e,.....
- .

- 2.a. Hol alakította ki birodalma fővárosát Alexandrosz? (1 pont)
 b, A fentebbi térképvázlaton jelöld be ezt a fővárost! (1 pont)
 c, Mi lett Perszeopolisz sorsa? (1 pont)
- 3, Milyen módszereket vezetett be a birodalom kormányzásában Nagy Sándor?
- 4, Mi tartotta össze a hatalmas birodalmat? (1 pont)
- 5, Kik irányították a közigazgatást? (2 pont)

6, • A forrásrészlet elolvasása után válaszold meg a kérdéseket!

„Alexandrosz Parthiában... öltött először barbár öltözetet magára. Lehet, hogy csak alkalmazkodni akart a helyi szokásokhoz, de az is lehet, hogy így próbálta megismertetni a makedónokkal a térdre borulást, s így akarta lassanként alkalmazkodásra kényszeríteni és hozzászoktatni őket megváltozott életmódjához... Eleinte csak barbárokkal való érintkezésben és odahaza bizalmasai körében hordott ilyen ruhát, de később nyilvánosan is, amikor kilovagolt vagy kihallgatást tartott... Életmódjában még inkább alkalmazkodott az ország lakóihoz és még jobban összehangolta az idegen szokásokat és erkölcsöket a makedónokéval. Azt gondolta, hogy jóindulattal szilárdabbá teheti hatalmát, mint erőszakkal.” (Plutarkhosz)

- A, Milyen típusú uralkodó lett Nagy Sándorból? (1 pont)
- B, Milyen külsőségek mutatták ezt? (2 pont)
- 1,
 2,
- 7, Miről nevezetesek az alábbi városok? Hogyan kapcsolódnak Alexandrosz személyéhez? (2 pont)
- A, Gordion:
 B, Szúsza
- 8, Mit jelent a **hellenizmus** kifejezés? (1 pont)
- 9, • Nagy Sándor birodalma a fiatal uralkodó halála után részekre szakadt, több nagy állam alakult ki. A történelmi atlasz segítségével válaszold meg a kérdéseket!
- A, Kik voltak a diadokhoszok? (1 pont)
- B, Mely területeken szilárdult meg az államhatalom? (3 pont)
- 1,
 2,
 3,
- C, Kik lettek ezek uralkodói? (3 pont)
- 1,
 2,
 3,
- D, Milyen politikai helyzet alakult ki az ázsiai területeken? (1 pont)

Értékelés/3.

Tanuló neve	„Betűabló”	Csoport feladat	Egyéni feladat	Villám-verseny	Játékos feladat	Össz-pontszám	helyezés
q	14	15	31				
w	12	12	28				
e	14	15	22				
r	13	13	25				
t	13	13	26				
z	14	15	29				
u	12	12	30				
i	13	13	28				
o	12	12	28				
p	14	15	30				
ó	13	13	27				

ISMERETKÖZLÉS (15 PERC)

Nagy Sándor pályafutása – egy világhódító életútja

Szempontok	Munkássága, eredményei
Életrajzi adatok	Kr. e. 336 - 323 - uralkodása tanítója: Arisztotelész volt, a görög kultúra iránti tisztelet kialakulása halála Babilonban, temetése Egyiptomban
Hódításai, csatái	hadjárata: • Kr. e. 334. Granikosz, • Gordiuszi csomó elvágása (Gordionban) • Kr. e. 333. Isszosz: III. Dareiosz legyőzése • Kr. e. 332. Türosz elfoglalása, Egyiptom meghódítása, Alexandria megalapítása • Kr. e. 331. Gaugamela: második győzelem III. Dareiosz felett, Mezopotámia és Elő-Ázsia elfoglalása • Kr. e. 326. Győzelem Porosz indiai király felett, a sereg lázadása, visszatérés Babilonba
Államszervezés	A birodalom perzsa mintájú megszervezése, despotikus uralom kialakítása
Hatása	halála után • a diadokhoszok felosztják a birodalmat /Ptolemaiosz: Egyiptom, Szeleukosz: Szíria, Mezopotámia, Antigonosz: Görögország ura lett/ • a kultúrák keveredése az érintett területeken: hellenizálódás /Kr. e. 3-1. század/ • szuzai mennyegző (a népek keveredése)

A hellenizmus kultúrája (Kr.e. 3-1. század)

Szempontok	Jellemzők
Filozófia	Központi témája: hogyan lehet az ember boldog? Epikurosz /zavarmentes lelkiállapot kell a boldogsághoz / Zénón - sztoikusok /szenvédélymentesség kell a boldogsághoz / Pürrhón - szkeptikusok / a világ nem megismerhető /
Tudomány	Muszeion /Alexandria / <u>szaktudományok:</u> • matematika /Eukleidész, Apollóniosz, Arkhimédész / • csillagászat /Arisztarkhosz, Ptolemaiosz / • geográfia /Eratoszthenész / • orvoslás /Hérophilosz / • botanika /Theophratosz / könyvtárak /Alexandria, Pergamon, Antiokhia /
Művészetek	szobrászat: térbeli ábrázolás /Laokoón, pergamoni oltár, Szamothrakéi Niké / irodalom: magánélet felé fordulás /Menandrosz: újkomédia / Septuaginta • retorika, • grammatika
Vallás	misztériumok elterjedése

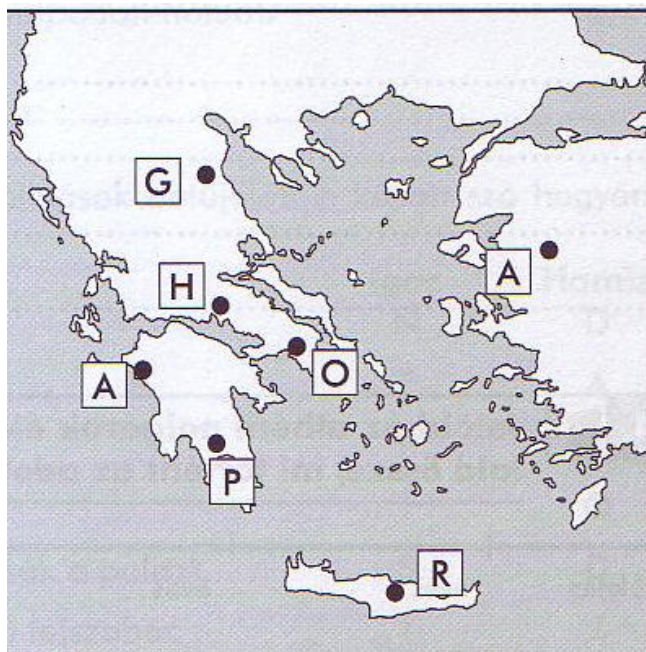
A hellenisztikus államok összehasonlítása

Szíria	Egyiptom	Makedónia
• Szeleukida-dinasztia uralma • Területe erősen lecsökkent (Baktria és a Parthus Birodalom létrejöttével) • Palesztina területén Judás Makkabeus lázadást szervezett ellene • Kr.e. 1. században római uralom alá került (pl. Crassus is helytartója volt)	• Ptolemaiosz-dinasztia uralma (utolsó uralkodója Kleopátra) • Központja Alexandria (az ókori kultúra, tudomány egyik fellegetője) • Kr.e. 30-tól római provincia	• Antigonida-dinasztia uralma • Kisázsia nyugati fele is hozzá tartozott • Kr.e. 146-ban teljesen római uralom alá került

A feladat megoldására 3 perc áll a tanulók rendelkezésére. Csak helyes megfejtésre adható pont(2 pont). Helyes magyarázat: 1 pont, **összesen: 3 pont**

• **TÉRKÉPREJTVÉNY** – Állítsd a betűket a meghatározások szerinti sorrendbe!
Magyarázd meg a megfejtésként kapott szó jelentését!

- 1, A „lővátett” város.
- 2, Az istenek lakhelye.
- 3, Periklész szülőháza.
- 4, Itt állt Minósz király palotája. 5, A görög összetartozás egyik jelképe.

Megfejtés:

Magyarázat:

Értékelés/4.

Tanuló neve	„Betűabló”	Csoport feladat	Egyéni feladat	Villám-verseny	Játékos feladat	Össz-pontszám	helyezés
q	14	15	31	3			
w	12	12	28	3			
e	14	15	22	3			
r	13	13	25	2			
t	13	13	26	3			
z	14	15	29	3			
u	12	12	30	2			
i	13	13	28	3			
o	12	12	28	2			
p	14	15	30	3			
ő	13	13	27	3			

INTERNETES FELADAT MEGBESZÉLÉSE- OTTHONI MUNKA ELŐKÉSZÍTÉSE
(5 PERC)

(Ezt a feladatsort a tanulók nyomtatva megkapják, hazaviszik, de az iskola honlapján is megtalálják és ott a kialakított „Fórum” oldalra bejelentkezve írhatják a válaszaikat. Ehhez aztán mások is hozzátehetnek, vagy korrigálhatják. A következő foglalkozásra a nyomtatott változatot kitöltve elhozzák, az értékelés a foglalkozásvezető feladata.) (Összesen: **57 pont**)

1, Nézz utána! (Összesen: 13 pont)

A, Kiknek és miért állhatott érdekében II. Philipposz meggyilkolása? (2 pont)

B, Ki volt Nagy Sándor nevelője? Írd nevét a képe mellé! (1 pont)

C, Mi volt Nagy Sándor lovának a neve? (1 pont)

D, Hol nevezett el lováról egy várost? (1 pont)

E, Mi volt Nagy Sándor kedvenc olvasmánya? (1 pont)

F, Ki volt a példaképe? (1 pont)

G, Hogy hívták Alexandrosz anyját? (1 pont)

H, - Kik voltak a hetairoszok? (1 pont)

- Mi volt a harisza? (1 pont)

- Kiket jelöl a pezetairosz? (1 pont)

I, Kik voltak, hogyan kapcsolódott személyük Alexandroszhoz? (2 pont

- Roxané:

- Sztateira:

2, A görög történelem melyik szakaszára, illetve társadalmára volt jellemző az alábbi szerkezet? (3 pont)

A, szabad polgárok
körüllakók
helóták

B, makedón-görög uralkodó osztály
őslakos uralkodó osztály
közrendű szabadok
rabszolgák

C, földbirtokos arisztokrácia
szabad parasztok, bérlő parasztok, iparosok (rabszolgák)

3, Egészítsd ki az alábbi szöveget! (4 pont)

A Perzsa Birodalmat meghódító Nagy Sándor arra törekedett, hogy(a,) birodalma sokféle népét. Halála után a hellenisztikus államokban az uralkodó osztály két része, a (b,) és a (c,) uralkodó osztály szembe került egymással. Az utóbbi szervezte az adók alatt sorvadozó (d,) ellenállását, hogy ezzel is hatalmát növelje az uralkodó osztály másik részének rovására. Ezek az ellentétek az i.e. II. századra fokozatosan megszűntek.

4, Igaz-e, hogy (4 pont)

A, Egyiptomban a
görög-makedón
hódítás után a
mezőgazdaság
lehanyaglott?

B, továbbra is az

uralkodó volt minden föld tulajdonosa?

C, a hellenisztikus keleten a parasztság egésze a királyi földeken dolgozott?

D, a királyi birtokon dolgozó parasztok és rabszolgák helyzete között alig volt különbség?

5, Párosítsd a megfelelő adatokat egymással! (3 pont)

a, Muszeión

b, Rhodosz

c, Buleterion

A, Athén

B, Alexandria

C, Kolosszus

6, Alexandria a világ kulturális fővárosa lett.

A, Melyik épületet tartották a világ egyik csodájának, amelyik a közeli Pharosz szigeten épült fel? (1 pont)

B, Mikor építették? (1 pont)

C, Meddig állt fenn? (1 pont)

d, Milyen tudományos műhelyek voltak Muszeionban? (3 pont)

1,

2,

3,

E, Melyik híres földrajztudós működött falai között? (1 pont)

7, Melyik hellenizmus-kori filozófusra jellemzőek a következő megfogalmazások?

(2 pont)

A, az ember célja a zavarmentes állapot biztosítása önmaga számára

B, az embernek le kell mondania vágyairól és szenvedélyeiről

8, A görög filozófia kibontakozását az ismeretek gyarapodásával párhuzamosan az egyes szaktudományok megjelenése és fejlődése követte.

A, Mikor, melyik évszázadban fedezte fel a görög orvostudomány, hogy az érzékelés központja az agy? (1 pont)

B, Ki volt az a görög orvos, akinek követői szerint az egészséget a testnedvek megfelelő aránya biztosítja? (1 pont)

9.,a, Milyen tényezőnek köszönhető elsősorban a hellenisztikus szaktudományok fellendülése? (1 pont)

A szaktudományok melyik területét művelte: (3 pont)

B, a szamoszi Arisztarkhosz?

C, Eukleidész?

D, Arkhimédész?

10, a. Melyik évszázadban készült a Laokoón című szobor? (1 pont)

b, Kik alkották a szobrot? (3 pont)

c, Nézz utána, hogy milyen jelenetet ábrázol a szobor! (2 pont)

d, Melyek a hellenisztikus szobrászat fő jellemzői? (2 pont)

1,

2,

Laokoón-csoport

	Maximálisan kapható pontszám	Szerzett pontszám
1. feladat	13	
2. feladat	3	
3. feladat	4	
4. feladat	4	
5. feladat	3	
6. feladat	7	
7. feladat	2	
8. feladat	2	
9. feladat	4	
10. feladat	8	
összesen	50	

JÁTÉKOS FELADAT - PUZZLE

(A foglalkozás értékelése és zárása : 10 perc)

3 csoport alakul. Minden csoport húz egy-egy borítékot, melyben 3 kép darabjai találhatóak. A feladat az, hogy minél gyorsabban rakják össze a képet, ismerjék fel, hogy mit, vagy kit ábrázol s foglalják össze, amit róla tudnak. Leggyorsabb csoport **3 pontot** kap, második **2 pontot**, utoljára elkészülő csoport **1 pontot**. A **kép helyes felismerése 2 pont**. A bemutatásra **maximálisan 5 pont** adható. A feladatra összesen: **10 pont gyűjthető.**

1, kép:Alexandrosz

2, kép: Periklész

3, kép: Akropolisz

Értékelés/4.

Tanuló neve	„Betűrabló”	Csoport feladat	Egyéni feladat	Villám-verseny	Játékos feladat	Össz-pontszám	helyezés
q	14	15	31	3	10	73	1.
w	12	12	28	3	9	64	
e	14	15	22	3	10	64	
r	13	13	25	2	8	61	
t	13	13	26	3	8	63	
z	14	15	29	3	10	71	3.
u	12	12	30	2	9	65	
i	13	13	28	3	8	65	
o	12	12	28	2	9	63	
p	14	15	30	3	10	72	2.
ő	13	13	27	3	8	64	